

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi slovenski list v Ameriki

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 15.

CHICAGO, ILL., SREDA, 28. JANUARJA — WEDNESDAY, JANUARY, 28, 1925.

LETNIK XXXIV.

Zakaj je Hughes resigniral?

CHICAŠKA TRIBUNA PRINAŠA VEŠT, KATERA JE VZETA PO ZANESLJIVIH VIRIH IN ODKRIVA SKRIVNOST HUGHESOVE REZIGNACIJE.

London. — Ko je poslanik Kellogg prišel iz Londona v Pariz, da načeluje ameriški delegaciji na konferenci finančnih ministrov, ga je tam čakalo navodilo državnega tajnika Hughesa, katero se je glasil, da ameriški delegati ne smejo podpisati nobenega pakta, ki bi Ameriko vezal do Evrope s kakšnimi obligacijami, ampak naj skuša dobiti posebni sporazum, kateri bi se tikal le ameriških zahtev.

To je pa bilo v popolnem nesoglasju s poslanikom Kelloggom, kateri je pa takoj storil korake in konferiral z delegati Anglije, Francije in Belgije, ki pa so, kar je logično, bili proti posebnemu sporazumu z Ameriko in trdili, da zna ta zahteva vspeh te konference uričiti. Poleg tega je pa tudi bila nevarnost da bi se ameriška zahteva za odškodnino na konferenci sploh ne vpoštevala, ker nekateri zavezniki so itak se izrekli, da Amerika nima do te zahteve nobene pravice.

Po tej neuspeli konferenci je Kellogg takoj obvestil vlado v Washingtonu in zahteval naj se navodila predrgajo. Namignil je pa tudi vladi, da je edina rešitev, da se podpiše skupni pakt.

To je privdlo, da se je podpisal pakt, za kateri podpis pa državni tajnik Hughes, ker je bil proti podpisu ni hotel prevzeti nobene odgovornosti, zato je rajše podal ostavko.

Prezident Coolidge je pa podpiral Kelloggovo metodo in ne Hughesovo.

Grob kralja Tut-a zopet odprt.

London. — Iz Egipta poročajo, da je Howard Carter, egiptolog, zopet pričel z raziskovanjem groba kralja Tutankhamena. Našel je vse v lepem redu kakor je pustil ko je prenehal z raziskovanjem prošle leto. Edino, dragoceni mrtvaški prt kamenite rakve je pokvarjen, ker je bil puščen v neki šupi in izpostavljen vsem vremenom.

Poljska mobilizira.

Berlin. — Od tukaj poročajo, da se pripravljajo Poljska na mobilizacijo svoje armade. To vest si tolmačijo, da si želi osvojit Gdansk, baltiško pristanišče, katero je Liga narodov imenovala kot pristo mesto.

Težka nesreča.

Chicago, Ill. — Albert Swirk, star 40 let, je hotel skočiti na Elmhurst križišču na mimoidoči vlak. Pri temu je pa tako nesrečno padel, da mu je odtrgalo obe nogi in je kmalo na to umrl.

Ob spominu na Lenina so jokali.

London. — V Londonu so komunisti ob priliki obletnice Leninove smrti priredili sejo v neki dvorani. Ko so se pričeli skupaj zbirati, se predno se je kdo oglasil k besedi, so pa že jokali, kihali in kašljali ter zapustili dvorano. Policija je s plinovimi maskami na obrazu se podala preiskovati dvorano, in našla več izpraznjenih steklenic tekočine, katera povzroča jok.

TEŽKE AVTOMOBILSKE NESREČE.

V Dowagiac, Mich., se je dogodila pretečeno nedeljo težka avtomobilska nesreča, ko je avto v katerem sta se vozili dve deklici iz Chicago, zadel v mimovozeči vlak. Vlak je avto vrigel daleč proč, in trunli deklici sta bili popolnoma razmesarjeni.

Ravno na istem prostoru istega dne je pa tudi moral plačati predrznost s svojim življenjem Henry H. D. Boas iz St. Joseph. Videč nasproti vozeči vlak, je menil, da bo še pravčasno prevozil preko proge je pogнал, a v tistem hipu je že bil vlak tu in podrl avto iz pod katerega so privlekli mrtvega Boasa.

Poleg tega sta umrli v nedeljo še dve drugi osebi v Chicagu, ki sta zadobili poškodbe pri avtomobilnih nezgodah v pretečenem tednu.

Tako zaznamuje kazalo mrtvih od novega leta do pretečenega ponedeljka skozi avtomobilske nezgode v Chicagu in okolici 37, munšajn jih je umoril 16, medtem ko je krogla pristrigla nit življenja 28-tim.

Križarka čuva ameriške turiste na Kitajskem.

Sanghaj. — Da se prepreči eventualno nesrečo, je bila poslana križarka Borie v Yangtze z namenom, da bo spremljala ameriški parnik Belgeland, "Red Star" družbe v Sanghajsko pristanišče. Na krovu Belgelandla se nahaja 400 ameriških turistov. Ta korak je bil podvzet iz previdnosti, ker je bilo oddanih že več strelav iz trdnjave Woosung na inozemske parnike.

Japonska farmerska kolonija v Arkanzasu.

Memphis, Ten. — 50,000 Japoncev se bo naselilo na bogato zemljo države Arkanzas med Marionom in Joyner. Kupili bodo več tisoč akrov zemlje in se bavili izključno le s poljedelstvom.

Amerika je posodila preteklo leto velikanske svote.

Washington. — Preteklo leto so posodile ameriške institucije velikanske svote denarja v inozemstvo.

Glasom poročila oddelka za trgovino posnemamo, da je nad en bilijon dolarjev se posodilo inozemskim vladam, med tem ko so razne korporacije sprejele \$132,902.500 posojila. Največ se je posodilo Evropi, namreč \$567,770.000; Kanadi in Newfoundlandiji pa \$244.295.844.

Chicago, Ill. — Neki Theodore Urise se je sprl v restavraciji na 108 Huron cesti z lastnikom iste. Navzočih je bilo več gostov, ki so bili radovedni kakšen bo zaključek spora. Uris pa ne pomišlja dolgo, potegne revolver in v par sekundah je bil sam v restavraciji, ker lastnik in gostje so pri pogledu na revolver iskali zavetja na ulici. Mimo idočih policist je nasilneža aretirali.

KRIŽEM SVETA.

Washington. — Posebni preiskovalni pododsek, ki preiskuje nominacijo Charles B. Warren-a kot vrhovnega pravdnika ne odobrava imenovanja. Pretečeno soboto je bila ena najviharnejših sej senata. Senator Borah republikanec, in demokrata Walsh iz Montane in Heflin iz Alabama so bili v spopadu, kateri je prišel do vrhunca in je bilo treba izprazniti galerije ter nadaljevati s sejo za zaklenjenimi durmi.

Svdnev. — Poročajo, da je v Avstraliji pred par dnevi divjal strašanski vihar. Posebno prizadet je bil zapadni in severozapadni del. Škoda je cenjena na pol milijona dolarjev.

Kopenhagen. — Sovjetska vlada v Rusiji je prekinila vse trgovske zveze z Anglijo. Tozadevni komisariji so dobili povelja od vlade, naj se od sedaj za naprej obrnejo v trgovskih zadevah na Francijo in Nemčijo, dokler se diplomatske razmere z Anglijo ne zboljšajo.

Chicago, Ill. — Martin Kost, star 40 let, gladen in brez dela je z opeko razbil veliko okno na poslopju Mack Miller kompanije na 17. N. Franklin cesti. Ko so ga aretirali je povedal o svoji mizeriji in dejal, da je to storil le radi tega, da bi se ga aretiralo in mu dalo jesti. Na policiji so mu dali jesti; poleg tega mu bodo tudi preskrbeli delo.

Settle, Wash. — Meseca januarja je prišlo skozi tukajšno pristanišče v Ameriko surove svile, kakor tudi svilenih izdelkov v znesku \$50,000,000. To število je nadkrilo vse dosedanje rekorde. Svila se importira iz Japonske in Kitajske.

Atlantic City, N. J. — V nekem stanovanju mesta, kjer živijo takozvani boljši ljudje so detektivi izvovali kompletno pripravo za izdelovanje žganja. V zvezi s to pripravo je bil neki Arthur Ellis, katerega so aretirali; "kotliček" kakor tudi večje število steklenic žganja pa zaplenili.

Berlin. — Bo li Nemčija tudi suha? Od tukaj poročajo, da so storili že prve korake s katerimi hočejo tudi Nemčijo napraviti suho. V Prusiji se je že odredilo, da je zabranjeno prodajati alkoholne pijače ob sobotah, nedeljah in praznikih. Kot vzrok za to odredbo je navedeno dejstvo, da delavci, ko dobijo plačo ob sobotah vse zapravijo po gostilnah.

Pariz. — Kako varna je voznja po zraku pokazuje poročilo, ki se glasi, da je bilo pri poletu treh letal, kateri so v 420-tih poletih, za katere so potrebovali 2,500 ur končali, ne da bi se jim najmanjša nezgoda pripetila. Letala so bila ravno tako v redu pri zadnjem, kakor pri prvem poletu.

Kingston, Ont. — Neka gospodinja je kupila kokoš, za katero je plačala 80c; njej je pa vrgla \$4.00. Ko jo je namreč raztelesila, je našla v kokošjem želodcu košček zlata, katerega je prodala za \$4.00.

DRUŽINSKA PRATIKA

je dospela iz starega kraja za leto 1925. To leto so jo izdali v jubilejni izdaji in je lepša kot kdaj prej. S poštno stane 25c. Naročite jo takoj, predno poide zaloga. Naroča se od Knjižarne Edinost.

NOVI FRANCOŠKI POSLANIK V AMERIKI.

Novi poslanik, ki bo nadomestoval Jusseranda je prispel s svojo družino v Ameriko.

Novo imečevani francoski poslanik za Ameriko, Emile Daeschner je prispel v Zdr. države s svojo družino in prevzel to važno mesto. Takoj v začetku se mu je pokazalo, da njegovo novo mesto je vse prej, kakor pa z rožicami posuto. Kot prvo nalogo za rešiti ima kaj kočljivo vprašanje. Pogladiti bo moral pot, na katero so se nakopile zapreke radi ne prave volje od strani Francije, da bi poravnala svoj dolg Ameriki. Pomiriti bo moral v Washingtonu razburjene duhove Borahovega kalibra.

Francija sicer oficijelno ni še nikoli rekla, da hoče zavleči plačevanje dolga Ameriki. Bojazen senatorja Boraha je popolnoma nevtemeljena. Francija išče samo lahke plačilne pogoje in išče pot, po kateri bi ji bilo možno pogoje izpolniti.

Borahovemu nasprotovanju in njegovemu stališču, katero je zavzel proti Kellogu in njegovemu delovanju, pripisujejo Franciji, da to kaže, da so Borah in njegovi "malkontenti" — agenti nemške propagande.

John Torrio še živi.

Chicago, Ill. — Kakor je bilo poročano včeraj, da jo je skupil glavni butlegerjev in postopačev, čim je stopil iz avtomobila pred svojo hišo, kjer je bil zadet od petih krogel, se naknadno poroča, da ako ne bo na ranah vnetja ali zastrupljenje krvi, bo okreval. Sovražstvo do njega je pa tako veliko, da se je bati novega napada na njega, vsled tega je močno zastražen tudi v bolnici. Krogle so bile vzete iz njega, pri kateri priliki so ga vprašali ako ve kdo so storilci, nakar je odgovoril, da ve — toda to je njegova stvar.

Neprijazni gospodar.

Chicago, Ill. — William Leyman, star 50 let, je delal in stanoval pri kontraktoru G. Egertu na 2106 Washington blvd. Pred kratkim je pa Egertu odlovil Leymana od dela in mu tudi odpovedal stanovanje. Ker se pa Leyman za odpoved ni brigal, je prišel Egertu k njemu s sekuro, s katero ga je udaril po glavi. Leyman se je nezavesten zgrudil na tla, Egertu je pa hitel domov v strahu pred aretacijo. Njegova žena je pa poklicala policijo, ki je suroveža aretirala in poskrbela, da je dobil Leyman zdravniško pomoč, kateri je devet ur ležal v nezavesti.

Ponesrečen tihotapski skunar.

Seattle, Wash. — 14 mož posadke tihotapskega skunarja na katerem je izbruhnil ogenj in je bilo življenje moštva v nevarnosti je bilo rešenih ko so pluli brez cilja 24 ur po viharjem morju.

Skunar je bil natovorjen s žganjem in je bil last neke angleške družbe. Na nepojasnen način je pričel goreti, nakar je nastala eksplozija. Parnik Manulani, ki je plul od Seattle proti Honolulu je rešil en rešilni čoln s šestimi možmi ponesrečenega skunarja, neki drugi parnik pa ostale.

Iz Jugoslavije.

REZULTATI PREISKAVE V ZAGREBU. DOKUMENTI O RADIČEVIH INTIMNIH ZVEZAH S KOMUNISTI. — DRUGE ZANIMIVE VEŠTI.

Prvi rezultat preiskave v Zagrebu.

Konfiscirani material vodstva HRSS. je silno obsežen in se še le sproti sortira, vendar pa je že doslej izbranih obilo važnih dokumentov, ki dovolj težko kompromitirajo Radiča. Našel se je protokol o sprejemu HRSS v seljaško internacionalo, ki sta ga podpisala Smirnov in Krasin. Protokol govori o seljaškem revolucionarnem pokretu. Konfiscirana je tudi obsežna Radičeva korespondenca s komunističnimi prvaki.

Nova balkanska zveza.

Zadnji čas se ponavljajo vesti, ki napovedujejo ustanovitev nove balkanske zveze. Ta zveza naj obsega Jugoslavijo, Bulgarijo, Grčijo in Rumunijo. Da je ustanovitev balkanske zveze potrebna, je umljivo samo ob sebi. Balkan je eden najvažnejših predelov Evrope; politično stanje na Balkanu je bilo vedno ne le velike, marveč često celo odločilne važnosti za evropsko diplomacijo.

Iz Srbije do morja

se glasi poročilo, katero omenja eno najvažnejših železniških prog, ki so bile zgrajene, od kar smo ujedinjeni v edinstveni državi, je nedvomno prog Užice-Vardište, dolga 70 km. Važna je ker je spojila sistem srbijanskih ozkotirnih železnic z bosanskim ozkotirnim železniškim omrežjem in vstvarila tako nujno potrebno direktno zvezo Srbije z Bosno.

Žrtve neprevidnosti starišev.

V Prijedoru v Bosni se je zgodila te dni vsled neprevidnosti starišev težka nesreča, ki je zahtevala dve nedolžni žrtvi.

Posestnik Mihajlo Savič je imel dva sina: enega 6, drugega 4 leta starega. Mati je odšla v četrtek v mesto nakupovat, doma pa je ostal oče z otrokoma. Nenadoma pa precej veljaškemu Mihajlu šine v glaslo, da bi bilo dobro, ako se gre tudi on malo pozabavati. Rečeno stórjeno in ostavljen je svoja dva otroka sama v hiši poleg razžarjene peči. Pri odhodu je bil še tako nepreviden, da je zaprl tudi vrata stanovanja, da za slučaj nesreče ja nihče ne bi mogel prihiteti dečkoma pravočasno na pomoč. Otroka sta se brezskrbno igrala v sobi, mati je v mestu nakupovala, oče pa je v gostilni napiljal zdravice. Med tem je iz močno razgrete peči najbrže padla kaka iskra na slaminico in pričelo se je kmalu kaditi. V nevednosti sta otroka posteljino, iz katere se je dvigal dim, raznesla po sobi, vsled česar je bila vsa soba v nekaj minutah polno dušljivega dima. Ko je starejši sinček začutil, da ga dim duši in da mu zastaja sapa v grlu, je tekel k vratom, ki pa so bila zaprta. Katastrofa je bila neizogibna. Dim se je vedno bolj zgoščeval v stanovanju in uboga otroka sta umirala v strašnih mukah in bolečinah.

Ko sta prišla oče in mati domov, je bilo že prepozno. Malo je manjkalo, da se nista tudi onadva zadušila, ko sta odprla

vrata. Starejšega sinčka sta našla z neko igračko v rokah, ob njegovih nogah pa njegovega mlajšega brata. Tako sta vsled neprevidnosti starišev dva nedolžna otročiča izpustila svoji dušici. Nesreča je zbudila v mestu veliko pozornost in razburjenje. Sodišče je uvedlo takoj preiskavo in bo neprevidne stariše gotovo zadelo zaslužena kazen.

Pezdicevo truplo najdeno vrh Begunjščice.

Truplo finančnega tajnika delegacije ministrstva financ v Ljubljani Ivana Pezdica, ki je odšel na Štefanovo na Begunjščico in se ni več vrnil, so našli. Zgodilo se je to čisto slučajno. Neki dijak iz Avstrije je šel na Begunjščico. Kake tri minute pod vrhom je naletel nepričakovano na moško osebo v klečiči pozi. Bilo je truplo že od 26. decembra pogrešanega Ivana Pezdica. Da ga rešilne ekspedicije kljub izredno poštvalnemu in težavnemu iskanju toliko časa niso našle, se je zgodilo to le radi tega, ker se je splošno domnevalo, da je padel Pezdic v kak prepad in se ubil. Zato tudi nihče ni šel na vrh Begunjščice. Kakor se nam poroča, se ji dijak, ko je zapazil truplo v klečiči pozi, tako prestrašil, da se sploh ni upal do njega, ampak se je tako vrnil in prispel ob 5. popoldne zopet v Begunje, kjer je povedal, da je našel vrh hriba Pezdica mrtvega.

Železniška nezgoda na Javorniku.

Pri Javorniku na Gorenjskem so skočili s tira štirje vagoni vlaka štev. 43, natovorjeni z raznim blagom. Dva vagona sta se prevrnila in zdrsnila po pobočju več metrov pod prog, eden je obstal poleg tračnic, četrtega pa je vleklet stroj prekopostaje Javornik. Popoldanski osebni vlak iz Ljubljane je vozil, ker je bila prog pokvarjena, samo do Javornika, kjer so potniki izstopili in morali iti peš dalje proti Jesenicam. Vzrok, zakaj so vagoni skočili s tira, še ni ugotovljen.

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljate so dostavljene prejemu na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in hrah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:		
500 — Din.	\$ 8.90
1.000 — Din.	\$ 17.45
2.500 — Din.	\$ 43.55
5.000 — Din.	\$ 86.50
10.000 — Din.	\$172.00

100 — Lir \$ 4.90

200 — Lir \$ 9.45

500 — Lir \$ 22.75

1.000 — Lir \$ 44.25

Pri pošiljtvah nad 10,000 Din. ali nad 2,000 Lir poseben ponust.

Ker se sena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljate nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POSTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

VSE POŠILJATVE NASLOVITE NA—SLOVENSKO BANKO
ZAKRAJŠEK & CEŠAREK
70-74 AVE. NEW YORK CITY

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914. Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. - Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

Edinost Publishing Company 1849 - West 22nd Street, Chicago, Ill. Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

Table with advertising rates for MAROČNINA and SUBSCRIPTION for various regions.

Mesec katoliškega tiska.

Mesec februarij je proglašen od vseh katoliških nadškofov in škofov v Ameriki za mesec katoliškega tiska.

Priljudni mesec bodo napeli katoličani vse svoje moči, da se dobro katoliško časopisje razširi kolikor največ mogoče.

Za katoliško časopisje bo delovala vsa katoliška duhovščina, ki ima nalogo ta mesec, da priporoča katoliško časopisje.

Ameriška katoliška društva, kot so Kolumbovi Vitezji, katoliški Borštarnji in več drugih so sklenila vsak v svojih okrožjih skrbeti na to, da se dobro katoliško časopisje razširi med ljudstvom v največji meri.

In mi Slovenci, kateri smo še ostali zvesti veri svojih očetov in mater, kateri spadamo v katoliška društva, kaj bomo storili mi za naše slovensko katoliško časopisje?

Slovinci vprašajmo se resno. Pomislimo za trenutek, kaj moremo in kaj lahko storimo v prihodnjem mesecu za naše katoliško časopisje.

Kakor je dolžnost in naloga ameriških katoličanov, članov njihovih katoliških društev, še toliko bolj je naša sveta dolžnost vsakega izmed nas, vsakega člana slovenskega društva, da nekaj stori za katoliško časopisje v tem času, ki je odločen nalašč in posebno za razširjenje katoliškega tiska.

Bolj kot kdaj je potreba letos, da stopi na plan vsak do zadnjega izmed nas, da pridobi listu vsaj vsak enega novega naročnika pri tem pa tudi skuša sam postati, ali pa če sam ne more, pa pridobiti drugega, da postane delničar tiskovne družbe Edinost, vsaj z eno delnico.

Zavedajmo se rojaki, da dnevnik ne bo nam priletel v naročje, kar sam od sebe kot pečen golob. Ampak vse zavisi od našega delovanja za kat. dnevnik. Treba je, da vsakdo malo poagitira za nove naročnike, za delničarje, itd. Ako bo to storil vsak izmed nas, potem je uresničene katoliškega dnevnika tukaj. Ako bodo zopet pa samo nekateri delali večina pa držala roke križem, potem se ne čudite, ako ne bomo dospeli do zaželjenega cilja tako kmalu, kakor bi lahko.

Slovinci, začimo misliti resno. Naj ne gredo te besede izpred vaših oči, ne da bi napravarile na vas vpliv. Pomislite malo na svojo dolžnost v tem oziru. Katoliška društva pridite na dan in kupite vsaj vsako društvo eno delnico od tiskovne družbe Edinost. Člani in članice kat. društev poagitirajte med seboj za nove naročnike na prihodnji februarjevi seji. Mesec katoliškega tiska je, ne pozabite na to!

Za prihodnji mesec smo sklenili, da se morajo prodati vse delnice, ki so še za prodati, katerih je še nekaj nad sto. Kat. društva in kat. rojaki in rojakinje sežite po njih, da bo tiskovni družbi čimpreje mogoče nabaviti si potrebni tiskarski stroj, za tiskanje dnevnika. Zato takoj te dni vsi na dan in plan za večje in močnejše katoliško časopisje in predvsem za slovenski katoliški dnevnik v Ameriki!

Sheboygan, Wis.

Gotovo ste že tudi Vi g. urednik zapazili novo obrt, ki se je zadnje čase jela širiti v Milwaukee Smoleniji. Kadar je biznes slab je vsaka stvar dobra. Zato se je toraj Smolenija v teh slabih časih lotila klobasarije. Izgleda sicer kot da so klobase Sheboyganskega izdelka, kar pa ni resnica. Samo riž in ocvirki so poslani iz naše naselbine v Milwaukee, klobase in kar je še drugega zraven treba, je pa tam dol narejeno. Urednik Smolenije je namreč jako izučen v klobasariki stroki in to že dolgo vrsto let, ter zna kako jo mora "zafrniti", da lepo ukusno izgleda. In glejte, kaj jih on "aufdiša" v svojem lističu nekateri njegovi čitatelji tukaj, kar cele požirajo, ne da bi katero poprej razrezali. Dobro da niso "zašpilate" kot so krvavice v starem kraju če ne bi se že davno vsi podavili.

Tukaj imamo slovensko mesno trgovino, ki slovi radi svojih dobrih "rajžovih klobas" ali povem Vam, da njihov najboljši izdelek ne gre tako v slast, kot oni ki ga producira Smolenija, čeprav marsikateri ga potem želodec boli. - In ti naši paprikaši tukaj, ki si domišljujejo, da je vsa godlja njihova, ter da se vse klobase sami naredili hodijo pokoncu kot petelini. Češ, ali znamo! - Mi, ki pa poznamo njih učnost se pa smejimo. - Toraj le naprej, da bo zabave kej. Upamo, da se zato riž ne bo podražil!

Pozdrav. Eden iz norta. Indianapolis, Ind.

Prosimo priobčite nekaj vrstic tudi iz naše naselbine v nam priljubljeni list A. S. in Edinost.

Leto 1925. se je pokazalo takoj v začetku dokaj dobro. Dasi se nam obeta težavno delo, a je pa vesela novica za našo župnijo. Sliši se, da nameravajo že letos zidati novo šolsko nosilje, namreč se je že kupilo novi prostor ravno nasproti cerkve na vogalu Holmes ave. in St. Clair St. Na tem vogalu nameravajo farani zgraditi šolo 4 ali 5 sob in na drugem nadstropju se bo pa zgradilo veliko farno dvorano, ki bo odgovarjala za vsak nastop, bodisi za cerkvene ali pa druge prireditve, za Slovence ali pa tudi druge narode, kedor bo pač hotel vzeti dvorano v najem. To bo zopet en veliki korak naprej za slovensko naselbino v Indianapolis.

Nadalje želim omeniti, da tudi na društvenem polju se gibljejo prav dobro. Sliši se, da bo dr. sv. Alojzija štev. 52, K. S. K. J. praznovalo letos 2. in 3. maja svojvo 25-letnico. V ta namen se bo priredilo dne 2. maja zvečer plesno veselico in

v nedeljo 3. maja namerava društvo povabiti vsa tukajšnja društva k posebni slavnosti, da se vsi skupaj vdeležimo sv. maše, ki bo ob 10. uri v ta namen. Preskrbljena je tudi izvrstna godba za popoldan in se bo vabilo vse tukajšnje rojake na sestaneke cele naselbine. Na temu sestanku bo nastopili različni govorniki med njimi več glavnih uradnikov K. S. K. Jednote. To bo vsekakor pomenljiv dan za našo naselbino, ker bo najstarejše društvo obhajalo svoj srebrni jubilej. Naj ne bo nikogar v naselbini, ki bi se te slavnosti ne udeležil, ker gotovo bo na ta dan vsak kaj dobrega in koristnega slišal.

Kakor se sliši se še druga društva pripravljajo na proslavo dvajsetletnice svojega obstanka. Tako kaže že v začetku leta, da bomo imeli v naši naselbini obilo zabave predno bo vzelo leto 1925. od naslovo. Upamo, da se bo vse v najlepšem redu in bratski slogi končalo, tako, da bomo pokazali, da tudi naša naselbina ne zaostaja za drugimi, pač pa koraka v duhu časa naprej pa začrtani poti ter želi doseči svoj cilj.

Pozdravljam vse čitatele, listu pa, da bi nas že skoraj obiskoval kot dnevnik. Poročevalec. Chicago, Ill.

Cenjeni g. urednik: - Od vsepovsod vidim, da se oglašajo dopisniki le med nami v Chicago jih je najmanj. Nabrže se vsi zanašajo na Vas pri tem na marsikaj izostane iz javnosti, kar je velike važnosti.

Predzadnje nedeljo smo imeli farno sejo. Udeležil sem se jo in moram reči, da tako številne in dobro obiskane seje še ni bilo nobeno leto, kakor ravno zadnje sejo. Tudi so se vse točke rešile v najlepšem redu. Posebno je bilo zanimivo, ko so ob koncu seje na poziv cerkvenih mož vsi vstali v dvorani v znak priznanja za trdnopolno delo pred. g. župnika Kazimirja Zakrajška. O. F. M. in m'u s tem izkazali popolno zaupnico za njegovo delovanje v župniji sv. Štefana. Pred seboj imam letno poročilo za 1924. Poročilo pokazuje, da smo napredovali v tem letu iako leno. Vseh dohodkov je bilo okrog 25 tisoč dolarjev. In kljub velikim izdatkom, ki jih zahtevajo obresti za šolski dolg in drugo se je odplačalo v zadnjem letu kakor norečilo, prikazuje okrog 9 tisoč dolarjev dolga. Posebno se je izkazalo dobro pri nedeljskih kolektah v kuvertah, kar je prineslo zadnje leto \$6,958.58.

Kakor pokazujejo računi, je naša fara med prvimi, kljub temu, da je bila tedaj, ko je prišel k nam sedanji pred. g. i. t. d.

Otepanie obiranje, častikraja in obrekljivost! To mora biti res za ispričnca in malovrednicu posebne vrste užitek, če moreta najti na svojem bližnjem kako napako, da čisto ne utone v lastni propalosti. Neznano beraštvo mora zevati v marsikateri glavi, če se ne zna zabavati v čem drugim ko s senčnimi stránmi bližnjikovimi in nikier drugod kazati bistroumnosti. Neznano pusti mora biti v marsikaterem srcu, če nič ne občuti, kaj zahteva dostojnost, in kako samo sebe sramotno ponižuje, ko izkušna poniževati druge! - Toda, mari ta očitek zadeva celo našo častivredno družbo na Oberovem? - Bog obvari, Bog obvari!

Domača hči Ivana gleda pol zamišljeno skozi okno. Četudi so tako izpriženi ti ljudje, ki pohajajo zunaj, vendar naj bi bil vsaj eden nji namenjen, samo nji. Zdaj je že toliko dorastla,

da ji je sami dolgčas. "Božja pomagalka, on je zunan!" naenkrat zavpije. "Florijan!" Na ta klic plane vse k oknu. In res - tam pri koritu sedi, ta lump, ta potepuh, ta lenuh, ta izvržek vse zlahte! Florijan. "Kakor levi razbojnik." "In kako sumljivo se ozira!" "Že ve, zakaj ogleduje ravno okna?" "No, toplot vsaj razcapan ne hodi okoli!" "Bog si ga vedi, kod je še pobral toliko snažno obleko! Preiskavati bi ne bil varn." "Kdor bi bil s cigani pohajal, tako je rjav!" "In kosmat kakor star ris. V gozdu bi takega nerada srečala."

"Gotovo bo hotel biti tu čez noč." "Bog nas varj, pri nas ni prostora. Kaj jesti mu dajte ven in potem naj gre naprej. Vso hišo bi spravil v nečast. Še tega nam je treba!" Tako so šepetali in čebljali. Tkalac Nace pa, ki ni spadal k zlahti, ampak je bil samo na šteri tu, je vprašal, kaj je s tem človekom, ki sedi zunaj pri koritu in čegav je?" (Dalje.)

Ja, ja, Peter Zgaga je "poštena" duša! V potu svojega obraza se trudi, da obvarje svoj narod pred "vsako" sleparijo. Ker je to tako (?) poštena duša, ga prosimo v imenu vseh onih, kateri so bili ogoljufani potom njegovih kolegov na Cortlandtu, ki so naselili na falotske oglave v njih liberalni plahiti, kjer so se ponujala cela pohištva, moderne pisalne stroje in bogvekaj še vse po \$5.00. Ko pa so rojaki naročili in poslali težko zaslužene denarce se jim je poslalo kake igračke, kakoršne se lahko dobi v vsaki 10 & 25c. prodajalni za 25c. - Propadle duše na Cortlandtu poglejte se v ogledalo!

Molčite, hinavci!

Tako je zaklicala ta dni tetka Prosveta vsa iz sebe. Predrta reč, kaj pa se je zopet zgodilo, da pri Prosveti tako kihajo? - E, ta preklicani list (ne listič, ker je večji, kot je nlike Prosveta) ki ga izdaja neka katoliška tiskovna družba na 22. cesti je tetki te dni nehote stopil prav pošteno na kurje oko. Tako je zavpila, da je bila vsa iz sebe. V tej zmedenosti je zagrabila s svojimi rokami za posodicu, ki se jo rabi za domačo potrebo in jo je tresčila proti 22. cesti. E, kundeti so kundeti! Pa pri vsem tem se troštajo, kako so član-karja, ki je v našem listu opisal izvore raznih kriminalstev zdelali. Če bi se nam ne zdela škoda časa in va, ko bi imeli ljudje okoli Prosvete le mali del resne volje do stvarne in dostojne polemike, bi mi malo posvetili na zgodovino ameriških Slovencev. Samo med nami malo peščico ljudi je veliko družabne gnilobe, ki je rodila že več zločinov in to, ako ne zamerite po zaslugi slabega tiska, ki ga razširiate vi socialisti in svobodomislci! Sicer pa, it does not pay to argue with a fool!

Skubček in Zajček pereta prav pridno zamorca. Samo to smolo imata eden kot drugi, da bolj ko se pereta, bolj sta črna!

Ko bosta prihodnjic Molek in Zafirnik predavala o kakih predmetih in bosta zraven pobijala vero in krščanstvo, se bosta pri svojih dokazovanjih oba na glavo postavila. S tem bo dokazovanje dobilo neovrgilni pečat "resnice" z odtisom Molekovih in Zafirnikovih možgan po znanem srbskem receptu: ovo ti ga!

Iz New Yorka smo dobili tedi dni dva nova naročnika. Naročila sta si list in pravita: ker v tukajšnjem listu vedno vidimo napadanje na Vaš list, ga naročava, da bova vsaj videla, kakšen je.

Torej Peter Zgaga, hvala za reklamo!

Na splošno zahtevo bode društvo Marije Pomagaj štev. 78, K. S. K. J. ponovilo krasno igro "Miklova Zala" v nedeljo, dne 1. februarja 1925. ob drugi uri popoldne, v cerkveni dvorani sv. Štefana. Objednem se bo isti dan vršila proslava 20-letnice obstanka društva. Zjutraj ob pol osmi uri bo slovesna sv. maša. Več o tem bodo članice obveščene v Glasilu in pismeno.

Zvečer se pa bode v šolski dvorani vršila domača zabava, kjer bode glavni program proslave 20 letnice. Na to slavnost vabimo vse člane in članice vseh katoliških društev v Chicagu in okolici. Sploh pričakujemo vsakogar, ki je katoliškega prepričanja.

Na veselo svidenje dne 1. februarja. Julia Gottlieb, tajnica.

Neki mož, ki je prodajal metle, stoji v brivnico, da bi se obril. Brivec kupi od dnjega eno metlo in ko moža obrije, vpraša, koliko metla stane. - "Dva pensa," pravi mož. - "Ne bo," reče brivec, "dam vam peni in če mislite, da to ni dovolj, si vzemite metlo nazaj." - Mož sprejme in vraša, koliko je dolžan. - "En peni," pravi brivec. - "Dam vam pol penija in če to ni dovolj mi lahko brado denete nazaj."

nam je treba!" Tako so šepetali in čebljali. Tkalac Nace pa, ki ni spadal k zlahti, ampak je bil samo na šteri tu, je vprašal, kaj je s tem človekom, ki sedi zunaj pri koritu in čegav je?" (Dalje.)

Učiteljica razlaga delo pisane velike črke I. Koncem razlaga stavi običajno vprašanje: "Kdo zna ponoviti?" - Molk. - Slednjic se obrne do malega Ivančka: "No, Ivan, ti pa moraš vendar vedeti, ker se tudi tvoje ime pričena s to črko." Ali Ivanček se kaj moško odreže: "Meni je ime Janez!"

Prišel je na vrsto pisani veliki J. Na končno vprašanje ji zopet ne zna odgovoriti nihče. Učiteljica: "Janez, danes bodeš pa znal odgovoriti, katere dele ima pisana velika črka J!" Janezek: "Prosimo gospodična, meni je ime Ivan!"

Advertisement for 'ŽLAHTNIK' by Rosegger: Jos. Volc. Includes introductory text and a list of 18 numbered items.

Socialna Razmotrivanja

PROTI SOCIALIZACIJI! (Dalje.)

Za bogatstva ta dolžnost seveda ne velja. Če imam veliko imetje, pa se naložim v avtomobil ter vzamem seboj še kolo prijateljev in prijateljic, potem se lahko mirne duše klamim po vsem širnem svetu, lahko jemo in pijemo najbolj izbrane reči, lahko veseljačimo, kolikor nam drago in nihče ne bo vprašal in ne sme vprašati, ali iščemo dela ali ne. Čeprav porabimo, oziroma uničimo dragocenih živil in blaga (pomislimo samo, koliko truda in surovin je bilo treba, za avtomobil, ki ga uporabljamo), kot pa razcapan potepuh, ki se zadovolji z najbolj skromno hrano in obleko ter z ležiščem v svilih, nam sedanja družba vendar mirno pusti, da tako brezobzirno trošimo in uničujemo blago iz skupne zaloge, ne da bi sami s svojim delom vsaj malo dopolnili, oziroma popravili to škodo. In če pritegnem k temu pustošenju in uničenju s težkim delom pridobljenega in izdelanega blaga še druge ljudi ter jih odvrnem od produktivnega dela, me za to nihče ne kaznuje, marveč mi morda še hvalo pojejo, da sem dobrosrčen človek.

V tem primeru, kateremu bi lahko dodali nebroj sorodnih in podobnih, se jasno kaže vsa pokvarjenost sedanje, še vedno tako globoko in poganskih in liberalnih idejah živeče družbe. Krivce, ki se tu delovnim slojem godijo, so v nebo vpjoeče. In to zagovarjajo vsi tisti, ki nasprotujejo zahtevi stroge delovne dolžnosti, ki se da, kakor je iz gorenjega razvidno, bolj jasno dokazati, kot pa se dajo dokazati mnogotere druge obveznosti (n. pr. vojaška dolžnost), ki jih mora vsak človek izpolnjevati.

Končno naj mi bo — kot lajku v bogoslovnih stvarih — vendar le dovoljeno opozoriti, da je delovna dolžnost za vse, brez oziroma na njihovo premoženje, pač pa tako, da je tisti, ki ima več moči in sposobnosti, dolžan tudi več delati, lepo razvidna iz svetopisemske prilike o talentih. Naši moralisti bodo sicer morebiti rekli, da ima ta prilika povsem drug smisel — in morda imajo prav. Hotel sem samo opozoriti na to, ker se meni vsaj zdi tudi ta stvar precej jasno in nedvoumna. K temu bi dodal s tega polja le še to, da velja po mojem skromnem mnenju tudi poglaviti greh, med katerimi se naštevajo lenoba, za vse ljudi in ne samo za siromake.

Sicer pa nam služijo vsi ti dokazi za delovno dolžnost le kot nameček, kajti stvar sama na sebi — kakor smo videli — je tako očitna, da jo mora videti vsakdo, pa naj si bo kristjan ali ne. Kdor pa pravi, da je kristjan, pa kljub Kristusu in njegovemu nauku ne more spoznati, da velja za vsakega, pa naj si bo še tako bogat, da bi moral "v potu svojega obraza jesti svoj kruh," tistemu ne moremo pomagati. Samo to je gotovo, da se nadaljni razvoj bo ustavljal pri njem in njegovih nazorih, marveč bo šel najprej svojo naravno pot — dotlej, da bodo, hočeš ali nočeš, vsi dejansko vršili svojo delovno dolžnost.

VI. STAVKA — NEUMESTNO ISKANJE PRAVICE?

"Zagovorniki stavke so diletanti krščanske morale." (Glasnik XXI. str. 33.) — "Naj obračam nauk in vzgled Jezusov, kakor hočem, niti opravičbe, še manj pa priporočila ne morem najti v njem — za stavko. Neumestno iskanje pravice je stavka . . . Uslužbenec, vsak delavec je svoboden. On dela, kar hoče, kolikor zna in ga veseli in kakor dolgo hoče . . . Če mu ne ugaja tu pri tem podjetniku: svobodno mu da, si na širnem svetu poišče — boljšega kruha." (Glasnik XXI. str. 41.)

Vprašanje stavke je, kolikor vem, pri naših moralistih prav za prav že rešeno. Zato se tudi iz njihovih vrst navadno ne čujejo načelni pomisleki proti nji. Vendar pa se mi zdi potrebno in prav, da se vseeno nekoliko pomudimo pri tem vprašanju. Med ljudmi vobče, zlasti med čitalci "Glasnika," od koder so gorenji ugovori proti stavki vzeti, se namreč kljub temu še vedno dobijo taki, ki se ne morejo sprijazniti z mislijo, da bi delavec smel, če drugače ne more doseči svojih pravičnih zahtev, ustaviti delo ter s tem pritisniti na podjetnika.

Pa to morda niti ni najvažnejše. Glavno se mi zdi to, da razkriva zlasti drugi ugovor proti stavki tako neverjetno nepoznanje razmer in razmerja, v katerem živi delavec nasproti podjetniku, da je vendarle dobro pribiti in pokazati, s kakšno nevednostjo se izrekajo obsodbe nad sredstvi, ki čisto edina pomagajo delavstvu, da si izvojujejo vsaj večji del plače, do katere ima neoporečno pravico.

Ječar: "Zopet se vidimo, Kako Vam kaj gre?"
Potepuh: "Meni zelo dobro."

Ječar: "No, da; pred letom dni niste bili tako elegantni."
Ječar: "Svojo lastno banko?"
Potepuh: "I no, saj sem ta čas tudi otvoril banko."
S čim pa?"

Potepuh: "S čim neki? S svedrom."

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištvo ob času selitev in vse kar spada v to stroko.
Pokličite me po telefonu!
2018 W. 21st Place
CHICAGO, ILL.
Phone: Roosevelt 8221.

Phone: Canal 0587—5889
Chapel 2046 West 23. St.

MRS NICHOLAS GOETTERT

Pogrebni zavod —
Se priporoča Slovencev in Hrvatov
2045 W. 23rd Street,
CHICAGO, ILL.

Veseli društveni sestanek v Bradley, Ill.

DRUŠTVENE SEJE IN ZABAVE SE JE UDELEŽILO OSEM GL. URADNIKOV K. S. K. JEDNOTE. — ENERGIČNO DELOVANJE DR. SV. CECILIJE ZA VEČJO IN MOČNEJŠO K. S. K. JEDNOTO.

Bradley, Ill. (Izvirno). — Katoliški Slovenci v Ameriki se nahajamo resnično v novi dobi, odkar so nas lanski kat. shodi prerodili in nam dali novega upapolnega življenja na vseh poljih, tako na društvenih, kakor na vseh drugih. Velikanski uspeh in napredek je nam prinesla že takoj ob začetku ta nova doba. Komaj so minuli naši shodi in to sicer samo v nekaterih naselbinah že se je zadnji teden povedalo iz ust naših gl. uradnikov K. S. K. Jednote, ki so se istočasno mudili na letnem zborovanju v Jolietu, kakih 35 milj od tukaj in so ob tej priliki posetili našo naselbino in zabavo in sejo našega ženskega hitro napredujočega kat. društva sv. Cecilije. štev. 186, K. S. K. J. da je naša podpornica mati K. S. K. J. pridobila tekom lanskega leta celih 19 novih družtev, ki so se priklopili k njej. Tukaj torej je živ dokaz, kaj so pripomogli naši kat. shodi in sestanki. Kje v zgodovini imamo kat. Slovenci v tako kratkem času zaznamovati tako velik uspeh, kakor ga imamo ravno v tem kratkem času. Številke govore in te se ne dajo utajiti, te premagajo vsak ugovor.

Naj smešijo naši nasprotniki naše kat. shode in sestanke, saj drugih resnih argumentov nimajo na razpolago, ker proti dobri stvari in resnici se stvarnih argumentov ne da dobiti. Pa tudi ne pričakujemo, da bodo naši nasprotniki hvallili naša dela. Kaj takega bi storili edino tedaj, kadar bi delali za njih koristi, kadar pa delamo za svoje koristi, za napredek našega prepričanja, naših kat. društev in organizacij, za napredek kat. naselbin in ljudi, tedaj vemo že vnaprej, kaj nas čaka. Sovražniki pridejo na dan z vsakovrstnim natolcevanjem, obrekovanjem in z vsemi podlimi sredstvi, samo, da bi naši katoliški stvari škodovali. Toda, ker pa poznamo njih nakane in cilje, nas njih obrekovanje ob nas bore malo briga. Zakaj zavedamo se, da kadar bi nas naši nasprotniki hvallili, da tedaj bi bilo gotovo nekaj napačnega v naših vrstah. Zato kliče mo sovražnikom le napadajte

in na svidenje v Kanah!

Zadnje sredo dne 21. januarja je imela naša naselbina velik dan. Ne verjamemo, ako je že kdaj doletela taka čast kako drugo društvo, kakor je zadnje sredo doletela ravne naše žensko društvo sv. 186, K. S. K. J. katere seje se je udeležilo kar osem gl. uradnikov K. S. K. Jednote.

Ni nas veliko v tej naselbini, toda kolikor nas je, vsi smo prišli ta večer na plan. Ko smo imeli družaben sestanek lanske leto je nas bilo komaj osem članic v tem društvu. Toda nobena izmed nas ni mirovala. Delovale smo, agitirale smo in rezultat je bil ta, da smo zadnje sredo v navzočnosti osem gl. uradnikov sprejele v svojo sredo kar 11 novih članic. In obljublja se nam še več uspeha pri tem društvu.

Gl. uradniki K. S. K. J. so dospeli v naselbino nekako ob 7. uri zvečer. Zglasili so se najprvo pri dobro poznani Smoletovi družini, kjer sta jih Mr. in Mrs. Smole prva gostoljubno sprejela in pogostila z izborna večerjo. Takoj po večerji pa so odšli vsi skupaj v dvorano, ki je bila najeta za sejo in za zabavo po seji.

Ko smo vstopili v dvorano so zaigrali na klavir sprejemno koračnico, kar je zelo lepo vplivalo na vse prisotne. Nato se je napolnila dvorana naših rojakov in rojakinj in Miss. Frances Drašler, predsednica dr. sv. Cecilije je uradno otvorila sejo. Povedala je zbranim zakaj se je to sejo sklicalo in potem je v lepih besedah pozdravila gl. uradnike K. S. K. Jednote in nato je izročila predsedstvo te seje gl. predsedniku Mr. Antonu Grdina, kateri je ob navdušenem dolgotrajnem ploskanju vzel predsedniško kladivo v roke in v lepih besedah nagovoril vse zbrane, pozdravil društveni odbor in društvenice in vse navzoče. Najprvo se je vršil ura-

GRDINA IN SINOVI.

PRVI SLOV. POGREBNI ZAVOD
1053 E. 62nd Street
CLEVELAND, O.
Randolph 1881.

ROJAKI V SO. CHICAGO
ALI SE NE VEŠTE DA IMA
JOS. GORNIK
na
9476 — Ewing avenue
v zalogi vedno najboljše grocerijsko blago, vsakovrstna meso, sveže in prekajeno. Parutino in vse kar slovenska gospodinja potrebuje?
Vsem se priporoča v poset!

NAJSTAREJŠI SLOVANSKI TRGOVEC
Z ŽELEZNIHO V MESTU CHICAGO JE:
A. M. Kapsa
2000 BLUE ISLAND, AVE., CHICAGO, ILL.
Phone: CANAL 1614.
Trgovina vsakovrstne železnine, strojniške naprave, električne potrebščine, cevi za plin, avtomobilske potrebščine, vse železne potrebe za postavljanje garage ali hiš, 1500 drugih različnih predmetov v zalogi. Naše cene so najnižje!
Blago dovažamo na dom, v vsaki del mesta ali predmesta. Začnite trgovati z nami in ostali boste naši stalni prijatelji.
(S. & P.)

Clevelandčanje!
Ali veste kaj je Vaša dolžnost? — Well, Vaša dolžnost je ta, da narpite ali kupite vašo obleko, kakor tudi druge oblačilne potrebščine pri svojem rojaku:
Johnu Gornik
SLOVENSKA TRGOVINA Z OBLEKAMI IN KROJAČNICA.
217 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

dni sprejem. Pri temu društvu smo opazili lepo novo metodo pri sprejemu. Ko so kandidatinje za v društvo zapustile dvorane in ko se je potem odglasovato za sprejem kandidatinj v društvo je dal gl. predsednik znamenje s kladivom, da so sprejete in da naj pridejo nazaj v dvorano. Tu je bil zelo lep prizor. Miss Pazdertz je zaigrala na klavir sprejemno koračnico in društvena predsednica Miss Fr. Drašler je prišla na čelu kandidatinj skozi vrata v dvorano, ki so korakale v lepi vrsti za njo. Pripeljale jih je pred gl. predsednika sobrata Anton Grdina, ki je naredil na nove kandidatinje lep nagovor in jih nato sprejel pod okrilje K. S. K. J.

Nato pa je otvoril gl. predsednik program sestanka. Najprvo je imel sam ognjevit govor na vse navzoče, zakaj bilo je zbrano tudi vse članstvo moškega društva sv. Petra in Pavla K. S. K. J. Povdarjal je s prepričevalnimi besedami, kaj pomenja za kat. društvo, takle sestanek, kakor je bil ta. Taki sestanki zblížajo rojake, na postanejo prijatelji in kje je lepša prilika za agitacijo za K. S. K. J. kakor ravno na takih sestankih. Apeliral je tudi na moške, na člane dr. sv. Pavla in Petra, da naj tudi oni gredo na delo, da ko prihodnji pridemo med nje, da se bo sprejelo kakih 20 mož v moško društvo. Govor gl. predsednika je bil sprejet z velikim navdušenjem.

(Dalje sledi.)

J. KOSMACH
1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
**BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ-
NINE, KLJUČAVNIC IN
STEKLA**
Najboljše delo, najnižje cene. Prevezamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.
Phone: Canal 0490.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA:
Vse one, kateri naročajo naš list A. S. & Edinost za svoje v starem kraju, želimo opomniti, da obnove naročnino zanje, ako mislijo, da jim je že potekla. Kdor ni na jasnem, naj piše za pojasnila na upravništvo. Radi velikih stroškov s pošiljanjem lista smo prisiljeni ustaviti ga vsem onim, ki ne obnove naročnine v teku enega meseca.

Pozno odlikovanje.
"Petit Parisien" poroča iz Anney-ja, da je bil pred kratkim odlikovan 97-letni Martin Maurice z vitežkim križem reda "italijanske krone" za svojo hrabrost s katero se je odlikoval v bojih za neodvisnost Italije — l. 1859!

ŠIRITE "A. S. in EDINOST"

VSAK SLOVENSKEGA DELAVCA

si naj naroči in pridno čita knjigo
"ZA KRŠČANSKI SOCIALIZEM."
Ta knjiga je za vsakega slovenskega delavca velike vrednosti. Dobili smo nekaj iztisov v zalogo. Stane s poštnino 50c. Naročite jo takoj.
KNJIGARNA EDINOST,
1849 West 22nd Street
CHICAGO, ILL.

WILLIAM WITAMAKI
Najboljši zlatar
213 Grant Avenue
EVELETH, MINN.
Phone: 91.

SLUŽKINJO IŠČE
družina brez otrok za navadno hišno delo in sicer za pet dni v tednu. Plača po dogovoru, katero veseli naj se zglašati popoldan ali na večer pri
C. W. COONEY
4828 W. Prairie ave.
CHICAGO, ILL.

Izobrazba ima svoj dom v knjigah.

Nove knjige! Nove cene!

V zalogo smo dobili raznovrstne nove podučne knjige. Naročite si jih in opremite z njimi svojo knjižnico. Naročilom je vedno pridati potrebno svoto, v čemu ali money orderu.

RAZNE KNJIGE.

Ajdovski Gradec, J. Tomišek	20	Občinsko posredništvo	75
Amerika in Amerikanci J. F. Trunk v zvezkih, mehko, vezani	1.50	Osnutek, Slov. nar. gospodarstva	45
Franc Pirc, življenjepis Friderik Baraga, meh. vez.	45	Osmero Blagrov, nauk za srečno življenje, vezan	1.00
III. Slov. Kat. shod v Ljubljani	35	O sv. Cirilu in Metodu	50
Katoliški shod v Ljubljani	1.00	Peter Barbaric	95
Kitajci in Japonci	45	Podobe iz misijonskih dežel	30
Koledarji Ave Maria letniki 1918.-1920. in 1922. po nizki ceni	25	Pogled v novi svet	95
Koledar dr. sv. Mohorja 1921.	20	Prilike P. Bonaventura	35
Krištof Kolumb, Odkritelje Amerike	45	Slovenski župani	25
Krščansko pravoslovje	75	Slovinci, Erjavec	1.25
Kratka zgodovina Slov. Hrv. in Srbov	25	Slov. rast. imenik	25
Kratka zgodovina Slov. slovsstva	1.00	Slike iz Belokrajine	30
Milosrčnost do živali, za mlade in stare	25	Sveta Rusija	45
Mlada leta I. knj. Dr. J. E. Kreka	1.00	Turkys	45
Moderne družba in cerkev	25	Vladar	40
Narodno gospodarski eseji	35	Vojska na Balkanu, meh. vezana	75
Naša država	75	Vojska in Mir, Iz. J. T.	75
Naša pota, I. in II. vz. oba	40	Več luči, dva zvezka	20
Ob 50-letnici Dr. Janeza Kreka	25	Zgodovina Breziške županije	95
		Zgodovina Cerkljanske fare	50
		Zgodovina fara ljubljanske škofije	45
		Zgodovina novejšega slovenskega slovsstva II. knj.	1.25
		Zgodovina srednjega veka	75
		Zapiski iz Dunaja	10
		Slovenska Kuharica	4.00

Knjigarna Edinost
1849 — West 22nd St. Chicago, Ill.

Pozor Evelethčani!
V naši trgovini si lahko kupite karkoli potrebujete za obuti za celo družino. Imamo veliko zalogo vsakovrstnih čevljev, za moške, dečke, deklice in otroke. Naše blago je prvovrstno. Dobra in točna postrežba ter nizke cene je naše geslo!

Kadarkoli kaj kupujete nikdar ne pozabite na geslo: Svoji k svojim! Vsem se priporočam v naklonjenost!
E. RESMAN
SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI.
420 Pierce Street
EVELETH, MINN

Gospodarske slike sveta.

Češkoslovaško gospodarstvo v prošlem letu.

Od nasledstvenih držav beže v letu 1924. predvsem Češkoslovaška precejšnje približanje predvojnemu gospodarskim prilikam. Resna gospodarska kriza, ki je bila posledica deflacije v letih 1922. do 1923. — Posamezne panoge češkoslovaškega narodnega gospodarstva dovolj dokazujejo, da se je položaj popravil in da se za bodočnost kažejo ugodni izgledi.

Valutna politika Češkoslovaške se ni spremenila v pogledu prizadevanja merodajnih činiteljev, da se češkoslovaška krona stabilizira v interesu domačega gospodarstva. Posrečilo se je, stabilizirati krono v gotovih mejah z razmerju napram dolarju, čeprav se je meseca marca lanskega leta poskušala resna ataka proti češkoslovaški kroni. Povoljen izvoz v zadnjih mesecih je močno okreplil valuto; na drugi strani pa je bila krona zavarošana pred novonovimi atakami s politiko Bančnega urada finančnega ministrstva. Čegar prizadevanje je bilo da novleče iz inozemstva večino češkoslovaških kron. Skakanje in padanje francoskega franka kakor tudi porast funta šterlinka na krono niso vplivali. Češkoslovaška se pripravljala sedaj na zlato valuto in zaključujejo se priprave za samostojno novčanično banko.

Dinar.

Završalo je, ko je dosegel dinar točko 8 na Curihu. Kazal je na vseh zunanjih deviznih tržiščih odločno čvrsto tendenco. Sploh je bilo upanje, da bo rasel še višje in da ni vzroka zakaj bi ne; oziroma, zakaj bi padal. A velikokrat se zgodi tudi nekaj, kar se človeku vidi nemogoče, kako bi se tudi ne zgodilo, da bi dinar ne padel, ko nas je že tolikokrat razočaralo skakanje jugoslovanke valute.

V splošnem se itak mora vreti v poštev, da je dinar v teku enega leta pa do današnjega dne precej napredoval. Pred letom dni je bilo treba plačati za 100 Din \$1.14, med tem ko je danes treba odšteti \$1.63. Toraj je napredek, in sicer napreduje polagoma, kar je veliko večje vrednosti, kot hitro skakanje, ki nima obstanka. Zunanje časopisje v splošnem meni, da bo izdaten izvoz, ki je v prošlem letu omogočil meri trgovinsko bilanco, povzročil še nadaljni skok.

Srbski rudniki.

Po študijah domačih in tujih geologov se lahko reče, da se more Srbija kosati z ozirom na ležišča rudnin z najbogatejšimi deželami Evrope. Tu se nahajajo v zemlji zlato, mangan, živo srebro, pirit, grafit, premog, boksit, granit, marmor, litografski kamen, škrljavec, mlinski kamen, razen tega tudi kaolin (porcelanska ilovica), magnezij in rudninske vode. Če bi pri tem bogastvu rudnin in

drugih proizvodov, ki se rabijo v industriji, Srbija imela kapital in prometne veze, in če bi njen politični položaj bil ustabiljen, bi se že dolgo bila mogla razviti mogočna industrija. Za časa rimske in saksonske okupacije in pa vladanja Nemačičev (12.—14. stoletja) so rudniki procvitali.

V prošlem stoletju so se domačini in inozemci začeli zelo zanimati za raznovrstna bogata ležišča rud v Srbiji. Znani nemški geolog baron Herder je natančno raziskoval stare, opuščene rudnike. Za njim so srbski državniki povabili tudi druge kompetentne inozemske geologe v deželo, ki so začeli sodelovati pri popravilju rudokopov leta 1847. Takrat je srbska država začela na velikem izkoristiti bogata ležišča bakra in siderita v rudokopih v Peku. Srbija je v ta važna dela investirala tako velike vsote, da so v času od 1850—1860 to deželo smatrali za najbolj organizirano v vzhodni Evropi kar se tiče izkoriščanja rude.

Leta 1852. je začela srbska država raziskovati in pozneje kopati premog pri vasi Senju, katerega so od 1854. naprej pošiljali v arsenal v Kragujevac. V Podrinju so pričeli z izkopavanjem svinca okoli leta 1860. In slednjič je bil 15. aprila 1866. razglašen prvi rudniški zakon, ki so ga potem večkrat spremenili in prilagodili novim potrebam (1877., 1896 in 1900).

Kako lepo je srbsko rudništvo napredovalo, nam kažejo sledeče številke, ki izražajo vrednost rudniške produkcije v dinarjih:

1899	1.718.268
1905	2.325.257
1907	7.356.075
1910	12.000.000

Leta 1901. je obstojalo 18 koncesij za kopanje in raziskovanje, leta 1910. — dvesto.

Tudi za časa balkanske vojne je produkcija rastla, kar je razvidno iz uradnih statistik.

Za časa svetovne vojne, ko je sovražnik prenehal vsi Srbijo, so predvsem Nemci skušali na najbolj neracionalen način izveliči iz rudokopov čim največ rude. Študirali so tudi nova rudniška ležišča in zgradili mnogo novih rovov. Ko so se pa morali umakniti iz Srbije, so vse rudnike tako sistematično uničili, da so srbski posestniki rudokopov, ko so se vrnili, našli same razvaline. Silno težko je bilo spet započeti delo, brez kapitala, brez zadostnih pripomočkov. Država sama ni mogla pomagati. Prvič ni imela sredstev na razpolago, drugič pa radi političnega položaja.

Srbski industrijalci so bili torej prepuščeni sami sebi in so bili prisiljeni boriti se sami. Njih delo in energija sta pa kmalu rodila lepe sadove: v kratkem času je bilo 23 rudnikov popravljenih in 16 drugih tako daleč urejenih, da je dana možnost skorajšnega izkoriščanja.

bri stari Gottlieb Peuker in Lora, ki mu je povzročala mnogo trpljenja, pa mu je bila le kot solnčni žarek, če je švignila pred njim.

Kaj je torej, da ne more postati domač v tej hiši? Gospodinja je kriva. Nobene prijazne besede še ni izpregovorila z njim, ga žalila s sto malenkostmi, vohala za njim, gledala celo kruh, če ni preveč namazan. Če ga je le pogledala, se mu je zdelo, da sliši tih ukaz: "Poberi se! Zapusti hišo! Ti ne spadaš sem! Ti nimaš pravice, da bi bil tukaj!"

Te ženska se boje vsi, zlasti Hartmann. Pri najmanjši usodo mu vžigajo vso hišo. "Hartmann! Hartmann! Hartmann!" zvi, in sam je vpričio nje govoril le malo z njim.

Zaradi tega ni imel Robert Winter v Hartmannovi hiši doma, ker ni niti eno uro čutil, da ima pravico biti v hiši.

Zadnji voz repe so naložili. Hartmann je zdaj spremil Roberta, da bi obračunal s tvornico.

Dolgo gresta oba molče ob vozu, ki se počasi premika. Cesta je prazno in tiha.

Ko se je v klancu ustavijo konji, da se odpočijejo, pravi Hartmann:

"Kako misliš o prihodnosti, Robert?"

Robert ga nezaupno pogleda. Odpovedati mu hoče najbrž službo. Kri mu šine v glavo.

"Ali me nočete več imeti, gospod Hartmann?"

"Kdo pa govori o tem? Kako prideš na to misel?"

"Meni — meni se vedno zdi, kot bi me hotela gospa najrajši odpoditi."

"Neumnost! — Taka je! Kdo more kaj izpremeniti? Kdo bo vse takoj zameril! Da te hoče kdo odpoditi, o tem ni govora. Toda če jih ima kdo petindvajset kakor ti, misli vendar na to, kam plove."

"Kaj naj mislim? Zame ni pristanišča. Moji krušni starši so mi včasih obljubovali, da mi bodo dali posestvo; toda ne vem, če bi to storili, ker so imeli sorodnike, potem pa — saj veste, da me sovražijo, odkar sem — zaradi matere —"

Hartmann ga prekine.

"Ze dobro, Robert, lahko verjameš, da ti želim srečo. Zaradi tebe si ubijam že dolgo glavo. Najbolje bi bilo, če bi dobil dekle, ki bi imelo nekaj tolarjev, in bi kupil majhno posestvo ali pa vzel kaj v najem —"

"Gospod Hartmann, iz te moke ne bo kruha."

"Zakaj ne?"

Roberta oblije rdečica in gleda v tla. Hartmann ga opazuje in lahen nasmeh razjasni njegov vedno prav resni obraz.

"Seveda, tak star dedec kot jaz ne ve več mnogo o tem, o čem sanja mladina. Toda jaz sem si to mislil. Ena bi bila zate, se mi zdi. Naša Lora!"

"Gospod Hartmann!"

Ta se dela, kot da ni zapazil neizmerne, veselega začudenja Robertovega. — Malo se obrne od njega in pravi:

And. Glavach

EDINI SLOVENSKI AUTO LIVERY

Cenjenim rojakom v Chicagi in okolici se toplotno priporočam. Na razpolago imam najmodernejšje avtomobile za poroke, krstnje in pogrebe. Pokličite me na telefon. Prišel bom na Vaš dom in vse potrebno uredil. Zapomnite si moje telefon številko: CANAL: 5889

1844 — W. 22nd Place
CHICAGO.

Šur Majk!

KARKOLI SE DA TISKATI IN KARKOLI NARAJE DRUGJE, PO NAREDIMO TUDI MI!" TO SO BESEDE NAŠIH TISKARJEV.

Naša Tiskarna

izdeluje tiskarska dela lično in točno. Že na stotine slovenskih in hrvatskih društev smo zadovoljili in zakaj ne bi še Vas?

Vsem cenjenim društvam se priporočamo, za vsakovrstne tiskovine, kot pisemski papir in kuverte z naslovi v vseh velikostih in različnih barvah.

Prav tako se priporočamo tudi posameznikom, trgovcem in obrtnikom. da se spomnijo nas, kadar potrebujejo kako tiskarsko delo.

Zmerno ceno, lično in točno narejeno delo jamčimo vsakomur!

TRGOVCI IN OBRITNIKI
ALI ŽE VESTE?

da ni businessa, če se ne oglašate. Kako naj ljudje pridejo k vam, če ne vedo za Vas? Poslužite se v tem oziru lista

A. S. EDINOST

ki zahaja v vse slovenske naselbine v Ameriki. Vsak katoliški Slovenec ga čita in je nanj naročen.

Oglašanje v našem listu je uspešno. Poskusite in prepričajte se!

Enako se priporočamo tudi cenjenim društvom, da se ob priliki prireditve spomnijo na naš list in objavijo v njem svoj oglaš, ki jim bo mnogo koristil.

Vsa naročila pošiljajte na:

TISKOVNO DRUŽBO EDINOST

1849 W. 22nd St. Chicago, Ill.

HAGARIN SIN

ROMAN. PAUL KELLER. — F. O.

11. POGLAVJE.

Od tega dne je globoko, boječe spoštoval Kristino. Srečen je bil, če ji je mogel s čim postreči in sprejemal je njene dobrane s spoštljivo hvaležnostjo. Ko je namigavala nekoč Lora nanj in Kristino, je celo jezno vzrojil. Boljšega vspeha kajpak ni bilo, kakor da je sklenila zlobna deklica, da ga bo še večkrat dražila s tem.

Tako daleč je prišlo, da ji je rekel nekega dne:

"Gospodična Lora, zdi se, da ni, žal, Vam nič na tem, če zaradi koga govore ljudje o Vas; Kristini in meni pa je! Ona je hči mojega gospodarja, jaz pa ubog berač. Da bi naju kdo sramotil, zato nisva tukaj. Zapomnite si to!"

Lori je zavrelo od jeze. Stegnila je proti njemu majhno pest in rekla:

"To ti je — surovež! Čakajte, če me boste hoteli zopet poljubiti, to Vam bom posvetila!"

In zabavala se je z drugimi fanti bolj kot prej. Roberta je to silno bolelo.

Sam je bil ves dan. Teden dni je pela velika mlatilnica enolično pesem, potem so mu ukazali, naj pelje voz repe v tvornico za sladkor. Dolga pot. Sam je molče korakal poleg konj, ki so vlekli težko breme.

Potem je večkrat mislil na svoje življenje in spoznal, da je brez koristi in veselja. Trudna otožnost se je polastila njegove duše in megleni jesenski dnevi so mu še večali bridkost.

Kaj je imel od življenja? Nič! Kaj upa? Nič!

Izjema je nekaj malo prijaznih dni. Če prav premisli, so bili godčevski časi še najbolj v življenju. Brez skrbi, brez notranjih bojov. Sramota, jemati vbojajme, je bolezen, ki vsak dan pojenjuje. In on se je tudi vedno prepričeval, da ne jemlje nič vbojajme. Rog je trobil prav dobro, saj je igral pri vjakih pri velikih vrtnih koncertih. Če so torej ljudje kaj plačali za godbo, je bila to na videz miloščina, v resnici je pa on poceni zabaval poslušalce.

Goдец bi bil moral ostati pri kaki zasebni godbi. Pa vendar so bili to tudi dnevi stradanja. In noč in dan naporno gosti, tega ni mogel prenesti. Po velikih vojaških vajah v slabih, deževnih in mrzlih dneh ni imel več dobrih pljuč. Ječa tudi ni njegovega zdravja zboljšala.

Kaj naj stori zdaj? Miren naj bo, vesel, da je našel zacetje v Hartmannovi hiši. Kaj more ta hiša za njegovo bolester ljubezen do Lore? Loro lahko najde povsod. In gospod Hauptmann je poštenjak, vedno prijazen, vedno dober, skoro tako, kakor njegova krasna hči Kristina. Če je bilo mrzlo, ga je poklical večkrat skrivaj v pivnico in mu natočil žganja, da bi ga ogrelo. In Robert je prav dobro videl, da ga je vzel iz najboljše steklenice. Zvečer mu je okrajšal delo, kolikor se je dalo, dovolil, da je prišel v gostilno in igral z drugimi karte.

Nekaj si je Robert posebno dobro zapomnil. Neki kmetški fant ga je dražil, da je bil goдец, in dajal razumeti, da se ne spodobijo, če sedi v gostilni pri mizi. Tedaj se je oglasil gospod Hartman:

"Dragi Bruno, Robert je moj upravitelj in tako dober kot vsak upravitelj v vasi. Če Vam je napoti — v Doljni vasi je draga gostilna."

Od tega dne je spoštoval, da skoraj ljubil Hartmanna.

Dalje je bila Kristina, ki je tako zvesto skrbela zanj, do-

Phone: CANAL 6516.

SLOVENC!

Kadar ste se namenili dati slikati. Bodisi o priliki ženitve, ali v kakem drugem slučaju, ne pozabite, da je v Chicagi slovenski fotografist, ki izdeluje prav tako fine slike, če se ne boljše, kakor kdo drugi. Ta fotografist je:

M. Arbanas

SLOVENSKI FOTOGRAFIST

1147 — W. 18th St., Cor. May St. CHICAGO.

Ko vall Sons

ELY, MINN.

Trgovina z vsakovrstnim mešanim blagom.

V naši trgovini dobite vsakovrstno blago, ki se da dobiti v DRY-GOODS-STORE trgovini. — V zalogi imamo vedno najboljše vrste grocerijo in meso. — Rojakom se najtolepleje priporočamo v naklonjenost!

Razsvetlite Vašo klet!

Tekom jesenskih dni je klet jako popularen prostor v hiši. Tja se spravlja razne stvari za zimo. In kako je pusto, ako v kleti ni svetlobe. — In zakaj bi delali v temi? Pokličite nas, da vam razsvetljimo vaše temne kota in jih naredimo za vas prijazne in koristne.

Pokličite nas, ali pa k nam pridite, da se pogovorimo!

FIDELITY ELECTRIC CO.

FRANK SCHONTA, lastnik.

2649 West 22nd Street, Chicago, Ill. Pošljamo blago tudi izven Chicage. Pišite po naš cenik.

(9—27. 10—1.)

DOMAČI ZDRAVNIK KNAJP

sporočamo, da je ta knjiga zopet izšla in smo ravnokar dobili večjo zalogo iz starega kraja ter je vsem na razpolago.

CENA NOVI KNJIGI JE \$1.50.

Pošljite naročilo takoj na:

KNJIGARNO EDINOST,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Delavec! Sleherni dan se vprašaj

ALI REDNO PLAČUJEM

ALI REDNO ČITAM

ALI REDNO DOPISUJEM V

ALI ZADOSTI AGITIRAM ZA

AMERIKANSKI

SLOVENEK

IN

EDINOST